

ISBN: 978-605-68624-8-9

© 2018 Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A. Ş.

Ketebe Yayınları: 71

Deneme

Editör

Cankat Kaplan

Kapak

Harun Tan

Düzeltili

Cihan Aldık

Mizanpaj

Nilgün Sönmez

1. BASKI

Eylül 2018
İstanbul

ketebe.com

Ketebe Yayınları

Sertifika No. 34989

Maltepe Mahallesi Fetih

Caddesi No: 6 Dk: 2

Topkapı 34010 İstanbul

Tel: 212. 612 29 30

e-mail: ketebe@ketebe.com

Baskı ve Cilt

İhlas Gazetecilik A.Ş.

Matbaa Sertifika No: 12227

Merkez Mah. 29 Ekim Cad.

İhlas Plaza No: 11 A/41

Yenibosna Bahçelievler / İstanbul

Tel: 212.454 37 11

© Eserin her hakkı anlaşmalı olarak Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A. Ş.'ne aittir.
İzinsiz yayınlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Kuşlarla Sohbetin şartları

A H M E T M U R A T

KETEBE

Ahmet Murat

1971 Karaman doğumlu. Babası, Hadim (Konya) ve civarında ilim talimiyle meşgul olmuş Mollaosmanlar adlı bir ulema ailesindedir.

Mısır'da (el-Ezher Üniversitesi) ve İstanbul'da (Marmara Üniversitesi) ilahiyat eğitimi aldı, birçok farklı hocadan geleneksel usulle ders okudu.

İslam felsefesi ve tasavvuf alanında lisansüstü çalışmalarda bulundu. Yayıncılığın farklı alanlarında çalıştı. Halen İbn Haldun Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi'nde öğretim üyesi ve *Nihayet* dergisinin genel yayın yönetmenidir.

Türkiye Yazarlar Birliği'nin verdiği "Yılın Şairi" ödülüne (2014) ve "Necip Fazıl Şiir Ödülü"ne (2017) layık bulundu.

Kitapları: *Kaf ve Rengi* (Şiir), *Kış Bilgisi* (Şiir), *Bir Şair Bisikletle* (Şiir), *Kalbin Kararı* (Şiir), *İbn Atâullah el-İskenderî: Hayatı, Eserleri, Görüşleri* (Araştırma), *Karaman Müftülerinden Mehmed Kudsi Çakılcı* (Araştırma), *Belki de Üzül-meliyiz* (Deneme).

İçindekiler

YAZMALI MI, YAZMAMALI MI.....	7
“BENİM DEDEM DE BİR ŞEYHTİ”NİN SOSYOLOJİSİ.....	11
NİÇİN KINADIĞIMIZ ŞEY BAŞIMIZA GELİR?.....	15
BİLEK ve BİLGELİK.....	19
ANADOL.....	23
TEKRAR NE ZAMAN.....	27
KEŞKE OLSA.....	31
NANELİ ÇAY.....	35
İÇ DEĞİŞİNCE, DIŞ DA DEĞİŞİR.....	39
KUŞLARLA SOHBETİN ŞARTLARI.....	43
KIYAMET KOPUYOR, ELİNDE FİDAN VAR ve SEN.....	47
NE DEM BAKI.....	51
HAYAT ve PROVASI.....	55
ANLAMLI TEDİRGINLİK.....	59
HANGİ YALNIZLIK?.....	63
RADYO DİNLERKEN DAHA GÜZEL ŞEYLER GÖRMEK....	67
ŞEHRİMİZDE BOŞLUK BULUNMAMAKTADIR.....	71

YAKINLIK DERSLERİ	75
ŞEYHE DUYULAN İHTİYAÇ	79
MANEVİYAT ve YORGUNLUK.....	83
NİYET MESELESİ	87
ALLAH BEREKET VERSİN	91
BİR ÖLÜYÜ BORÇLANDIRMAK	95
KAVUK.....	99
KUTSAL MADEN ve CAPRICE GOLD	103
O KOLTUK İKEA'DAN OLSAYDI.....	107
SAHTE SUFİLER	111
EDEBİN ÇİZDİĞİ UZAK SINIRLAR	115
ÇOK HAYIRLI BİR HİZMET.....	119
CUMA GECENİZ MÜBAREK OLSUN.....	123
KANDİL GECESİ STRESİ	127
İHTİFALLERİN AŞIRI KISA TARİHİ	131
HİLALDEN BİR NEŞTER.....	135
GELİN TANIŞ OLUN	139
DEİZMİN KISA TARİHİ	143
EL-KAHHÂR.....	147
KADİR-İ MUTLAK'IN İDRAKİNDE MANEVİ TECRÜBENİN ROLÜ	151
MELEKLERE İMAN EŞİĞİ	157
DEPREM ve İLAHİ TAKDİR	161

YAZMALI MI, YAZMAMALI MI

Biz doğulular konuşmayı sevmişiz ama kendimizden bahsetmeyi pek değil. Kitaplarımızda da böyle olmuş, mevzu-yu nadiren kişiselleştirmişiz. Her şeyden bahsetmişiz ama bu arada söz bir itibarla şahsi duygularımıza gelince, ko-nunun kaderle bağlantılı ek yerlerini sezerek, hemen bir alımla geiştirmişiz.

Duyguların terbiyesi konusuna eğilenlerimizin de böyle olması ayrıca ilginç. Mesela duygularını denetleme ze-rine ölümüne bir çabanın içine girmiş onca derviş, i dn-yalarının devinimlerini kıyasıya gözlemleyen řu kadar şeyh ya da yüzlerce talebenin ilim erağı olan efsanevi muallimler, şöhretli müderrisler, geride iz bırakmadan řu

fani dünyayı terk etmişler. Bir derviş, o çileli üç ya da on üç sene boyunca, hangi duygu dalgalanmalarına maruz kaldı, şeyhiyle nefsi arasındaki gerilimi nasıl aşmayı denedi, memleketinden uzak kaldığı dergah ve hizmet günlerinde bir daüssıla, bir horanta özlemi kendisini arada bir yakalamadı mı, gibi soruların cevaplarını kitaplarda bulamayız. Ya da bir müderrisin, medresedeki zorlu kış günlerinde, çektikleri yiyecek sıkıntısı veya ağa baskısını anlattığına yahut öğrencileri hakkındaki kanaatlerini serdettiğine hemen hiç şahit olmayız. Oysa bugün bize bu duyguların tespiti, bu duyguları paylaşmak ne kadar önemli geliyor.

Durum böyle olunca da insan, İmam Gazali gibi, İbn Acibe gibi, Hakim Tirmizi, Niyâzî-i Mısırî ya da Aşçı Dede gibi zevatın kendi manevi yolculuklarını, bu yolculuğun güzergahlarını, geldikleri menzili anlattıkları, sayıları da bir elin parmakları kadar olan kitapları görünce şaşırıyor. Aslında bu isimlerin geride bıraktıkları eserlerin de, bugünün okur zevkine kıyasla, çok da roman gibi detaylı psikolojik tahliller barındırdığını söylemek yanlış olur. Onlar da diğer çağdaşları, yoldaşları ve haldaşları gibi duygularını didikleme, en azından okur karşısında bunu yapmaya gönülsüz görünürler. Ama işte yine de geride, nasıl bir manevi çaba içinde olduklarını, ne umup ne bulduklarını anlattıkları kayıtlar bırakabilmişlerdir.

Buna mukabil, biz modernler, duygularımızı paylaşma konusunda belli bir teşvik görmüş, önemli bir maharet kazanmışız. Edebiyat adı altında bunu yapıyor, ekranda yapıyor, dost meclisinde yapıyor, hasılı sözlü ya da yazılı izler bırakmaya meraklı görünüyoruz.

Manevi terbiyeyle ilgili olarak da, özellikle Batılı öykülerde aynı dönüşümü görüyoruz. Bazı mühtedilerin, ihtida ya da seyrü süluk hikayelerini anlatmayı beceribildiklerini, bunu hayli cazip ve okuru rahatsız etmeden yapabilenlerin de bulunduğunu biliyoruz. Bu işlerin nasıl döndüğünü merak eden çağdaş okur, onların geride bıraktıkları bu kayıtlar sayesinde azımsanmayacak bir fikre ve izlenime sahip oluyor. En meşhur ikisi, Ian Dallas'ın *Gariplerin Kitabı* ve Muhyiddin Şekur'un *Su Üstüne Yazı Yazmak* olan, artık küçük çaplı bir kitaplık oluşturmuş bulunan bu ilginç literatür üzerinde, özellikle de Batılı olmanın sağladığı, duygularını sergilemedeki cömertlik üzerinde düşünmek gerekiyor.

Geçenlerde, 1925 tarihli ve 677 numaralı, tekke ve zaviyelerin kapatılmasıyla ilgili kanunun ardından, Osmanlı'nın son şeyhleri, dervişleri, zakirbaşları ve onların aileleri neler yapmışlar, bu süreci nasıl anlamışlar ve anlatmışlar, ölünceye kadar hangi faaliyetlerle meşgul olmuşlar meselesi üzerine tekrar eğilmem gerektiğinde, kahramanlarımızın geride hemen hiç iz bırakmadan, adeta yutkunarak, dışarı sızdırmayarak, o devreyi yaşayıp bitirdiklerini bir kez daha gördüm. İstanbul'daki üç yüzden fazla şeyh ve ailesinin, hayatlarını alt üst eden bu yenilik karşısında, geride hiç kayıt bırakmamış olması ilginç değil mi? Bir iki istisna dışında, günlük tutmamışlar, hatıra yazmamışlar, defterler doldurmamışlar. Herhangi birinin terekesinden, o zorlu günlerin tutanakları sayılabilecek evraka da rastlamıyoruz. Varsa -hafızanın müsaadesi ve zihnin kabiliyeti ne oranda izin veriyorsa- şifahi bilgiler aktarılabilmiş. Bunlar da pek çok tenakuz ve boşluklarla dolu.